

KIRJANDUS 8. KLASS

Kirjanduse õpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) on lugenud eakohast erižanrilist väärtkirjandust, kujundanud selle kaudu oma kõlbelisi tõekspidamisi ning arendanud lugejaoskusi; oskab vastata teksti põhjal fakti- ja järeldamis- ja analüüsiküsimustele
- 2) väärtustab kirjandust kui oma rahvuskultuuri olulist osa ja eri rahvaste kultuuri tutvustajat;
- 3) tõlgendab, analüüsib ning mõistab kirjandusteost kui erinevate lugude ja inimsuhete, elamuste ja väärtuste allikat ning erinevate seisukohtade peegeldajat;
- 4) mõistab ja aktsepteerib teose lugemisel tekkivate seisukohtade paljust, väärtustab erinevaid ideid ja kujutamisi;
- 5) väljendab end korrektselt suuliselt ja kirjalikult, jutustab kokkuvõtvalt teoses toimunust, arutleb teoses kujutatute üle ning kirjutab eriliigilisi omaloomingulisi töid;
- 6) kasutab vajaliku teabe hankimiseks eri allikaid, nii teatmeteoseid kui ka interneti

Kirjanduse ainekava 8. klass

1. Ajaline maht on 2 tundi nädalas, kokku 70 tundi
2. Eeldatav õpilaskontingent on 7. klassi õppekava läbinud õpilane
3. Õppeaine sisu ja eeldatavad õpitulemused

Kirjandus kui kunst

Õppeaine sisu	Eeldatav õpitulemus
<ul style="list-style-type: none">• Looduse avatud raamat.• Mis on kunst?• Elus ja kunstis on tähtis silmale nähtamatu.• Kirjandus. Ilukirjandus. Mis vahe neil on?	<ul style="list-style-type: none">• oskab kuuldust ja loetust aru saada ja peamõtet tabada;• oskab tõlgendada kunstiteost, mõistab teose tausta;• oskab arutleda rühmas ning oma arvamust esitada;• oskab kirjutada lühemat omaloomingulist teksti;• teab ilukirjanduse põhiliike, oskab nimetada proosa põhižanre;• eristab ilukirjandus- ja teabeteksti;• oskab kirjutada ühte lauset mitut moodi: ilukirjandus-keeles ja tarbekeeles.
<ul style="list-style-type: none">• Kunst on vaataja silmades.• Kui pilt ärkab ellu.• Loovülesanded.• Õppeteema kokkuvõte.	<ul style="list-style-type: none">• oskab tõlgendada kunstiteost;• oskab maali põhjal lugu kirjutada;• oskab arutelu põhjal definitiooni kirjutada;• oskab osaleda õpiprojektis: loodusretkel või fotonäituse korraldamisel.

Juttude võluvägi

Õppeaine sisu	Eeldatav õpitulemus
<ul style="list-style-type: none">• Jutu juured.• Muinasjutud.• Muinasjuttude liigid.	<ul style="list-style-type: none">• teab nimetada erinevaid muinasjutte;• tunneb muinasjutus ära selle tunnused ja oskab määrata muinasjutu liiki;• oskab kirjutada muinasjuttu;• oskab vahetada vaatepunkti;• oskab muinasjutte tõlgendada;• oskab kuulata kaaslaste muinas-juttu ning ise muinasjuttu jutustada.
<ul style="list-style-type: none">• Kes teisele auku kaevab, see ise sisse kukub.• Muistendid.• Kuidas maailm alguse sai.	<ul style="list-style-type: none">• teab muistendite liike ja tunnuseid;• oskab jutustada mõnda kodukoha muistendit;• teab peamisi maailma loomise müüte;• oskab nimetada Kreeka jumalaid;• oskab kirjutada lünkteksti abil regivärssi.
<ul style="list-style-type: none">• Naer on terviseks.• Linnalegendid.• Loovülesanded.• Õppeteema kokkuvõte.	<ul style="list-style-type: none">• teab naljandi, anekdoodi ja linnalegendi tunnuseid;• oskab rühmas kaaslaste anekdooti kuulata ja ise anekdooti jutustada;• teab nimetada linnalegende;• oskab rahvaluulet tänapäevaga seostada;• teab rahvaluule põhimõisteid;• oskab otsingumootori abil infot leida.

Kirjanduse lohutis

Õppeaine sisu	Eeldatav õpitulemus
<ul style="list-style-type: none">• Kirjandus aitab elada.• Iseendaga vastamisi.• Loovülesanded.	<ul style="list-style-type: none">• oskab karakterit analüüsida;• oskab luuletuses ära tunda vähemalt kuut stiilikujundit;• teab, mis on stiilikujundid;• oskab vahetada vaatepunkti luuletuses;• leiab tekstist sümboli ja oskab seda tõlgendada.
<ul style="list-style-type: none">• Iseendaks jäämine.• Hingemaastikel.• Loovülesanded.• Õppeteema kokkuvõte.	<ul style="list-style-type: none">• teab mustanahaliste õiguste taustaloost;• oskab luuletusi võrrelda;• oskab kuuldu põhjal arutleda;• oskab filmi analüüsida ja lühidalt kokku võtta;• oskab diskuteerida tsitaadi üle.

Kirjandus ja ühiskond

Õppeaine sisu	Eeldatav õpitulemus
<ul style="list-style-type: none">• Käsikirjad ei põle.• Ühiskonna küüsis.• Ühiskonnakriitika teravad nooled.	<ul style="list-style-type: none">• mõistab allegooriat ja satiiri,• teab mõisteid <i>realism, satiir, allegooria, romaan</i>;• oskab luuletust ilmekalt ette lugeda;• oskab loetud teksti kohta mõttekaarti täita;• oskab võrrelda laulusõnu;• tunneb ilukirjandustekstis ära allegooria;• oskab kedagi või midagi karikatuurina kujutada.
<ul style="list-style-type: none">• Raha – tänapäeva usk?• Murelikult Eestimaast ja eestlastest.• Põgenemine oma maailma.• Loovülesanded.• Õppeteema kokkuvõte.	<ul style="list-style-type: none">• oskab leida luuletusest ühiskonnakriitika ilminguid;• tunneb avalduse vormi ja oskab avaldust kirjutada;• oskab kirjutada kriitilise alatooniga kirjutist;• oskab tekstist leida müstilist;• teab mõisteid <i>ühiskonnakriitika ja eskapism</i>;• oskab mudeli järgi luuletust kirjutada;• oskab kaaslasid intervjuuerida;• oskab ettekannet või esitlust ette valmistada ja teha.

Pahad on pahad ja head on head

Õppeaine sisu	Eeldatav õpitulemus
<ul style="list-style-type: none">• Paeluv pahelisus.• Need reetlikud jäljed.	<ul style="list-style-type: none">• teab mõisteid <i>kriminaalkirjandus, krimijutt, alter ego, antikangelane</i>;• oskab teksti tähelepanelikult lugeda ja märkab detaile;• oskab teksti põhjal krimiloo lahendust pakkuda;• oskab rühmas eetika ja moraali üle diskuteerida.
<ul style="list-style-type: none">• Teisipäevaklubi lood.• Sassis suhted ja surnud koer.• Loovülesanded.• Õppeteema kokkuvõte.	<ul style="list-style-type: none">• oskab pidada detektiivipäevikut;• oskab vaadatu põhjal kokkuvõtet kirjutada;• oskab oma uusi teadmisi analüüsida.

Kuidas me edasi elame ehk ulmekirjanduse ilushirmus unenägu

<ul style="list-style-type: none">• Kuhu me suundume?• Kirjandus hoiatab.	<ul style="list-style-type: none">• oskab arutleda tuleviku üle, oskab näha maailmas varitsevaid ohte;• oskab neutraalselt oma arvamust avaldada, võttes arvesse poolt- ja vastu-argumente;
<ul style="list-style-type: none">• Kui ajataju kaob.• Mina, robot.• Loovülesanded.• Õppeteema kokkuvõte	<ul style="list-style-type: none">• oskab pidada väitlust;• oskab teksti põhjal intervjuud kirjutada;• oskab tegelaste omavahelise dialoogi argumentidena vormistada;• oskab rühmas tulevikumaailma maketti valmistada;• teab, mis on robootika.

Teatrimaailmad

<ul style="list-style-type: none">• Euroopa teatri sünd.• Eesti teatri sünd.• Esimesed sammud teatriteel.• Teater kõneleb meiega mitmes keeles. Teater teatris.	<ul style="list-style-type: none">• tunneb teatri põhimõisteid: <i>tragöödia, komöödia, draama</i>;• oskab ettekannet ette valmistada;• oskab arutleda rühmas;• oskab määrata draamateose žanrit;• oskab lugeda teksti ette rolli kehastununa;• oskab kirjutada karakteristikat.
<ul style="list-style-type: none">• Väljamõeldud lavategelikkus.• Raamat ärkab ellu teatrilaval.• Milleks arvustus?	<ul style="list-style-type: none">• oskab kirjutada dramatiseeringut;• lööb klassis etenduse lavastamisel kaasa;• oskab leida proosa ja draama erinevusi;• oskab proosateksti dramatiseeringuks muuta.
<ul style="list-style-type: none">• Inimene on teatri keskpunktis.• Loovülesanded.• Õppeteema kokkuvõte.• Õppeaasta kokkuvõte.	<ul style="list-style-type: none">• oskab tekstist absurditeatri elemente leida;• oskab korraldada etlusevõistlust;• oskab etelda;• oskab kuulnud teatrietenduse põhjal arutleda ja seda ümber jutustada;• oskab kirjutada arvustust;• oskab aasta jooksul õpitu kokku võtta ning oma teadmisi hinnata;• oskab rühmatööna tehtavas omaloomingulises õpiprojektis.

Ajavaru kordamiseks 3 tundi.

4. Kontroll ja hindamine

Hindamine toimub vastavalt Jakob Westholmi Gümnaasiumi [hindamisjuhendile](#).

5. Kasutatav õppevara

Kivisilla, V., Ratassepp, P., Rooste, J. (2012). Labürint. II. Kirjanduse õpik 8. klassile. Tallinn: Avita

Aruvee, M. (2012). Labürint II. Kirjanduse töövihik 8. klassile. Tallinn: Avita

6. Lõiming

Vaata [lõimingutabelit](#).